

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Fark Yaratanlar Program Metni: Rodin Alper Bingöl (7 Mart 2010)

Alan: Yurттаş Katılımı

Yer: İstanbul

Bu bir şaka değil. Kim oturmak ister?

Bir gün sokakta yürüyorsunuz, belki işten çıktınız, belki sevgilinizle sinemadan. Aklınızda bin türlü derd, tasa var.

Takımınızın bu haftaki maçını da düşünüyorsunuz, yazın nereye tatile gideceğinizi de aklınızda at koşturuyor. Ve bir anda sokakta bir tekerlekli sandalye görüyorsunuz. Tüm dertlerinizden, aklınızdakilerden başka bir evrende, zamanın, mekânın ötesinde bir yazı ile karşılaşıyorsunuz?

Bu bir şaka değil. Kim oturmak ister?

Erkan Akyalçın ile Röportaj:

Muhabir: Engelleri kaldır kampanyasının ne olduğunu biliyor musunuz?

Erkan Akyalçın: Daha yeni öğrendim şu anda bu yazıyı okumaktayım. 8.5 milyon engellinin olduğunu bilmiyordum Türkiye'de.

engellerikaldır.com'u internette bir ara görmüştüm, başarılı bulmuştum kesinlikle. Şu an bunu okuyup da yaşadığım duyguyu şu anda şöyle söyleyebilirim:

Kendimizin ne kadar hatalı olduğunu fark ettim. Gerçekten kör olduğumuzu fark ettim.

Esasında ne engelli olanın o insanlar değil biz olduğumuzu anlayabildim. 8.5 milyon insanın engelli olmadığını anlayıp da kendimizin kör olduğunu esasında.

Onlar engelliydi, bizim engelli olduğumuzu anlayabildim. Rahatlıkla sinemaya gidebiliyorum, tiyatroya gidebiliyorum.

Ama onlar rahatlıkla tiyatroya gidemiyorlar, onlar rahatlıkla sinemaya gidemiyorlar. Bence bu proje üzerine engelli insanlar için de daha detaylı ve daha iyi bir düşünce olabilir bu konu hakkında. Onlar için daha iyi şeyler düşünülebilir.

Çünkü onlarla aramızda herhangi bir şey yok. Aramızda tek fark olan onların engelli değil bizim engelli olmamız çünkü en büyük engellilik bizim kör olmamız ve onlara yardımcı olamamız.

Bu yazıyı okuduktan sonra bunu düşündüm.

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

İşte böyle bir anda düşünceleriniz donup kalıyor. Provakatif bir şekilde aklınız karışıyor, engellileri düşünmeye başlıyorsunuz.

Bu tekerlekli sandalye, muhtelif zamanlarda, muhtelif yerlerde, hep aynı cümle ile karşınıza çıkarıyor. Zira farkında mısınız hareketi, sizi farkında olmaya çağırıyor.

Rodin Alper Bingöl genç bir reklamcı. Bilgi Üniversitesinde okurken tez konusu olarak engelliler alanında çalışmayı seçti.

Amacı bugüne kadar farklı bir çalışma hazırlamaktı. Ve bir sabah, aklında bu düşünce ile uyandı.

Rodin Alper Bingöl ile Röportaj:

Proje benim tez projesi olarak başladı. Bunun spesifik bir sorun değil de insan haklarına yönelik sorun olarak algılandığında fark ettim.

Bunun üzerine konuyu belirlemiş oldum. Daha sonra neler yapabileceğimi düşündüm. Bir web sitesi fikri vardı ilk başta, engelleri kaldır sisteminin olduğu. Web sitesine karar verdim.

İnsanların bir şekilde işte Türkiye'deki engellilerin karşılaştığı en büyük sorunun bir şekilde işte sosyal hayata entegre olamamaları olarak, insanlara şey yapıyordu.

Ben de aynı düşünceye sahiptim. Çünkü o sırada görüştüğüm birçok engelli ile konuştuğumda aldığım cevap bir şekilde birçok şeyi yapmak istiyorlar aslında.

İşte sinemaya gitmek istiyorlar, tiyatroya gitmek istiyorlar, eğitim hayatlarına devam edebilmek istiyorlar, iş olanakları istiyorlar ama bunları gerçekleştirememelerinin nedeni, en başında sosyal hayata karışamamaları.

Bunu bir şekilde sağlamak için engelleri kaldır sistemi içeren bir web sitesiydi. Ne yapabileceğimi düşünüyordum; bir reklam filmi düşünüyordum, billboard çalışması, afiş çalışması düşünüyorduk.

Ama bunların artık insanlar da çok fazla algı yaratmayacağından dolayı açık havada daha etkili bir şey yapalım diye düşünürken bir gece aklıma geldi; bu bir şaka değildir şeklinde 1 Nisan'da böyle bir kampanya düzenlenmesi.

Hemen bilgisayar başına geçip "fotoshop"la düzenlemelerini yaptım.

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Kendim görsel olarak da orada görünce daha da hoşuma gitti. Hemen bir kaç kişi ile iletişime geçtim. Çünkü kendi başıma tamamını gerçekleştirebileceğim bir proje değildi.

Okuldan bir kaç arkadaşımın da desteğiyle 1 Nisan'da ilk farkındalık kampanyasını gerçekleştirdik.'

1 Nisan'ı herkes, bir şaka yaptığımız zaman garipsemiyor insanlar. Neden çünkü o gün şaka günü. Herkes şaka bekliyor zaten, ama şaka değildir diye çıktığınız zaman insanların karşısına insanların daha fazla dikkatini çekebiliyorsunuz.

Bizim orada istediğimiz şey de zaten insanların bir şey yapması değil bu konuda farkında olması. Zaten Türkiye'de 8.5 milyon engelli var. Engelliler bir şekilde hayatlarında sorunlarla karşılaşılıyorlar.

Bu sorunlardan dolayı sizin normalde gerçekleştirirken size hiçbir şey ifade etmeyecek birçok şey onlar için çok şey ifade ediyor. Çünkü bunu gerçekleştiremiyorlar.

Rodin Alper Bingöl'ün amacı engelliler için değil engelsizler için bir şey yapmaktı.

Farkına varmayanları, kendilerine getirmek, engellilere karşı bakışta bir fark yaratmaktı. Bunun için yeniçağın en büyük iletişim aracı olan internet ile yola çıktı.

Ve kısa zamanda bu yolda yalnız olmadığını anladı.

Tuğba Şafak ile Röportaj:

Bir sabah uyandıgımda gazete de bir haber görmüştüm. Bir konserde engelli bir vatandaşın kendi ilçesinde bulunduğu bir dernek için sattığı ürünleri yani orada yaptığı satışı engellemeye çalışmışlardı.

Ve onu konser alanından uzaklaştırmaya çalışmışlardı.

Ve o engelli bireyin ağlarken ki görüntüleri vardı gazetede ve o ilin kaymakamı falan da araya girerek kendisini organizasyona geri aldirmaya çalıştığı halde kesinlikle organizasyona dahil edilmediği ve uzaklaştırıldığı haberini gördüm.

Ve bu beni çok etkiledi. Çünkü yapılan muamele ve gönül verdiği bir iş için özellikle çok duyarlı bir şekilde yaptığı bir şeyin sadece işte fiziksel engelinden dolayı oradaki görüntüsünün insanları rahatsız etmesinden dolayı uzaklaştırılması beni çok rahatsız etti.

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Ve bir şeyler yapmak istedim engelli bireyler adına. Ne yapabilirim diye düşünürken de işte internet o an için önümdeki en kolay kaynaktı, işte engelli siteleri ya da engelliler ile ilgili çalışma yapan derneklere ulaşmak için bir arama yaptım.

Bu aramamın en başında engelleri kaldır hareketi çıktı. Orada işte bir başvuru formu vardı.

Başvuru formunu doldurdum ve CV'ye ekledim ve beklemeye başladım. Ama bu bekleme sürecinde de çok rahatsız oldum çünkü haber beni çok rahatsız etmişti ve bir şeyler yapmak istedim.

Tuğba Şirin ile Röportaj:

En güzel tarafı da şu: engellilere yönelik değildi bu sivil toplum kuruluşunun kurulma amacı, engellere yönelikti. Engelleri kaldır diye tamamen pozitif bir yaklaşım sergiliyordu insanlara, farkındalığı artırmaya yönelik ve yine engelleri biz kaldırmaya çalışırken gördüğümüz en büyük sıkıntı da bizim engelleri aşmamızdı.

Engelleri kaldır hareketi bugün internette yaklaşık 300 bin kişiye ulaşmış durumda.

Kendilerini takip eden herkesi, düzenli olarak Türkiye'deki engellilerin durumuyla ilgili bilgilendiriyorlar. Sadece bununla da yetinmeyip, gazete ve billboardlarda verdikleri ilanlarla farkındalığı yüksek tutmaya çalışıyorlar.

Bunu yaparken de hem gerçek verileri kullanıyor, hem de etkili cümleleri seçiyorlar.

Farkında mısınız?

Engelli bireylerin faydalanabildiği sosyal ve kültürel hizmet alanlarının toplamı %1.49'dur

Farkında mısınız?

Ortopedik engelli bireylerin %42.8'i toplu taşıma araçlarına binememekten dolayı günlük çekmektedir.

Farkında mısınız?

Engelli bireylerin bakım ve rehabilitasyon merkezlerinden yardım alabilenlerin toplamı %9.63'dür

Farkında mısınız?

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Engelli bireylerin eğitim hizmeti alan kadın nüfus oranı %16.53'tür.

Farkında mısınız?

Engelli bireylerin meslek ve beceri edinme kursu alanları toplamı %13.71'dir.

Fakat sadece internette ve medyada değil. Onlar her zaman, engellilerin çıkamadığı sokaklardalar. Bir tekerlekli sandalye ile engellilerin yaşadıklarını en yalın haliyle herkese anlatmaya çalışıyorlar.

Engelli bir Vatandaş ile Röportaj:

Bahsettiğiniz olay beni çok heyecanlandırıyor çünkü herhangi böyle sandalyeleri dağıtalım, insanlar evlerinde oturuyorlar yine camları seyrediyorlar.

Hayır, bir fiil içinde olacaksın, marketine gidicen alışverişini yapıcın, saçını kestiricen. İnsanlar bizi görecek ki, sorunun ne olduğunu bilecek.

Bunu gezdirmeniz çok güzel, Üzerindeyim 14 yıldır, tekerlekli sandalye kullanıyorum.

Bu bir mahkûmiyet de değil, bu bir yaşam biçimi. Bu öğrenebilen bir şey sadece bizim öğrenmemiz yeterli değil ailemizin çevremizin, halkın. Bir gecede değiştiremeyiz zihinleri.

Ben de mücadelemi farklı bir boyutlarda veriyorum. Eğer bir restoranta giremiyorsam rampa inşa ettiriyorum.

Şantiye başlarında bekliyorum elim belimde. Bazen kaktüs dilli olabiliyorsunuz çünkü

Rodin Alper Bingöl: Pes etmiyorsunuz yani

Engelli Vatandaş: Çok kolay değil ama imkânsız da değil...

Rodin Alper Bingöl ile Röportaj:

Sonuçta bu bir tez projesiydi, hiçbir resmiyeti olmayan bir proje. O sırada daha önce hayata geçmiş referans gösterebilecek hiçbir şey yok.

Fakat biz hangi kuruma gitsek, Microsoft Türkiye'ye gidiyoruz böyle bir kampanya yapıcız bu konuda bize destek verir misiniz diye, tabii ki diyorlar. İşin resmiyeti yok vesaire ama bize belirli bir reklam hakkı veriyorlar.

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Ströer'e gidiyoruz, billboard istiyoruz. Onlar o desteği veriyorlar. Bu kurumların bize bu desteği neden verdiğini bir süre sonra garipsemeye başladım çünkü hiçbir resmiyetimiz yok.

Ve ortaya çıkan şey şuydu: aslında birçok kurum, birçok insan, biz o sırada 160 kişi bizim o kampanyamızda yer aldı ve o 160 kişinin dediği şey biz aslında bir şeyler yapmak istiyoruz fakat Türkiye'de karşılıksız şekilde bir şeyler yapıldığına inanmadığımız için hiçbir oluşum içinde yer almak istemiyoruz.

Ve bu konuda insanların gerçekten bir şey yapma çabaları var aslında, yapma istekleri var; fakat yapabilecekleri hani bir kurum, bir kuruluş.

Bir şekilde işin içine bağış girmeden, kimin yaptığını bile insanlar bulamadığı için hayata geçiremiyorlardı bu isteklerini. Biz gittiğimiz her kurumdan çok olumlu geri dönüşler aldık.

Bir Vatandaşla Röportaj:

Engelliler için asansör diyor fakat bizim normal vatandaşlarımız asansörü işgal ediyor, bu çok ayıp bir şey.

O, o vatandaş için ayrılmış, o vatandaş beklerken siz onun hakkını yemiş oluyorsunuz.

Bu da kötü bir şey, yani bunlara dikkat etmemiz lazım. Bunlar ince şeyler ama daha ılımlı yaklaşmamız lazım.

Onların haklarını korumamız lazım, dolayısıyla tabii ki destekliyoruz. Bir şekilde bunların da hayat şartlarının iyi bir şekilde ilerlemesi için halkımız olarak hepimiz el ele vermeliyiz ve engellerin ortadan kaldırılması gerekiyor.

Rodin Alper Bingöl ile Röportaj:

Bütün insanlara söyleyeceğim tek bir şey var. Yani hani kendisi bir insan her gün ne yapıyorsa; yüzünü yıkamak çok sıradan gelebilir, yemek yemek çok sıradan gelebilir, yapamadığını düşünmesi sadece yeterli.

Yapamama nedeni hiçbir şekilde insanın tercihi ile ilgili değilse bir şekilde o eşitliğin sağlanması gerekiyor. Çünkü doğdunuz zaman aynı haklara sahipsiniz, o insan da doğma hakkına sahip. Siz doğuyorsunuz o insan da doğuyor.

Zaman geçtikçe 5 sene sonra siz o okula gidiyorsunuz, o gidememeye başlıyor. 10 sene sonra sizin arkadaşlarınız oluyor, onun arkadaşları olmamaya başlıyor.

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Siz 15 sene sonra üniversiteye gidiyorsunuz, belirli başarılar, ailenizden takdirler alıyorsunuz, o misafir geldiğinde içerideki odada tutulmaya başlanıyor.

Siz belirli yaş sonra evleniyorsunuz, çocuk sahibi oluyorsunuz, o insan hiçbir zaman kız arkadaşının saçına dokunmak nasıl bir şey bunu bilmiyor.

Yani hiçbir zaman sizin bir birey olarak sahip olduğunuz, hak ettiğinizi düşündüğünüz haklara sahip olamıyor.

Dolayısıyla bunu düşünerek, sadece bunu düşünerek yani bu konu hakkında duyarlı olmalarını, günlük hayatlarında daha bilinçli ve daha duyarlı bir şekilde hareket etmelerini isterim.

Rodin Alper Bingöl, genç bir üniversite öğrencisi iken, bir tez projesiyle yola çıktı.

Engellilerin yaşadığı koşulları öğrendiğinde, yoluna devam etmeye karar verdi. Sadece söz üretmedi, sahaya çıktı.

Herkesin aklıda farkındalık yaratmaya çalıştı. Hayata geçirdiği projelerle, engelli engelsiz ayrımı yapmadan, koskocaman bir fark yarattı.

Rodin Alper Bingöl'ün hikayesi bir şaka değil. İyi ki de şaka değil, iyi ki de böyle insanlar var.

İyi ki de insanların hayatında fark yaratmaya çalışan, hayatlarını buna vakfeden insanlar var.

Ve iyi ki de biz Fark Yaratanlar adına bir program yapıyoruz da Rodin Alp gibi isimleri sizlerle tanıştırebiliyoruz.

Ne mutlu bize. Sevgili seyirciler Fark Yaratanlar'a çok kısa bir ara vericeğiz ardından da bu gün de programımızı bitireceğiz.

(Altı Nokta Körler Vakfı'nın Sabancı Vakfı Hibe Programları Kapsamında Desteklenen Görme Engellilerin İş Yaşamına Entegrasyonu Projesi için Hazırlanan Reklam)

Ben gözüm kapalı bilgisayar kullanırım

Ben gözüm kapalı masaj yaparım

Ben açılışı gözüm kapalı yaparım

Ben gözüm kapalı dans ederim

Ben müvekkilimi gözü kapalı savunurum

Cüneyt Özdemir ile

FARK YARATANLAR

SABANCI VAKFI katkılarıyla

"SIRADIŞI KİŞİLER OLAĞANÜSTÜ ETKİLER"

Sabancı Vakfı, "Fark Yaratanlar" projesini Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunanların öykülerini ve çalışmalarını gündeme getirerek, onları teşvik etmek ve topluma ilham vermek amacıyla destekliyor.

Ben de gözüm kapalı şoförlük yaparım

Görme engelliler eğitimini aldıkları her işi yapabilir. Bilgi için Altı Nokta Körler Vakfı.

İş hayatında bize gözü kapalı güvenin ama gözü kapalı araba kullanmayın.

Ve bir fark yaratanlar programının daha sonuna geldik. Bugün karşınıza bambaşka bir hikâye ile çıkmıştık. Yine bu hikâyeleri anlatmaya devam edeceğiz.

Eğer fark yaratanlar programına katılmak istiyorsanız 0212 249 23 14 adresinden bize ulaşabilirsiniz ya da internetten www.farkyaratanlar.org adresine girin ve formumuzu doldurun.

Eğer diğer Fark Yaratanlar'ı merak ediyorsanız bütün videolar da burada yer alıyor, hem Türkçe hem İngilizce olarak izleyebilirsiniz.

The Seed Salonundan size seslendik. Sabancı Müzesinden Sabancı Vakfı ile beraber hazırladığımız Türkiye'nin iyi insanların peşine düştüğümüz Fark Yaratanlar programını izlediniz.

Yeni bir programda buluşuncaya kadar iyi günler güzel günler diliyorum.